

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3C/105/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814205249
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:8814205249.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: Slovenská sporiteľňa a.s., v skratke SLSP, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, zast. Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Mlynské Nivy 49, 821 09 Bratislava, proti žalovanej: F. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/XX, XXX XX L. V. B., o zaplatenie 1.208,56 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 316,58 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 297,18 eur od 29.11.2013 do zaplatenia, a to všetko v mesačných splátkach po 50 eur mesačne, ktoré splátky sú splatné vždy do 25-teho dňa toho ktorého mesiaca na adrese žalobcu, pod následkami straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do zaplatenia.

Súd žalobu žalobcu, čo do zvyšku z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1.208,56 eur, úrok vo výške 19,40% ročne zo sumy 937,54 eur od 29.11.2013 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.189,16 eur od 29.11.2013 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že ako veriteľ uzavrel so žalovaným (dlžníkom) dňa 10.12.2008 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému splátkový úver vo výške 829,85 eur. Žalobca a žalovaný sa dohodli, že súčasťou Zmluvy o úvere budú aj Všeobecné obchodné podmienky žalobcu účinné od 01.08.2002 v znení dodatku č. 8, Obchodné podmienky účinné od 01.07.2007 a Sadzobník žalobcu platný od 01.08.2008 a podmienky určené zverejnením. Žalovaný sa Zmluvou o úvere zaviazal žalobcovi splatiť poskytnutý úver v dohodnutom čase, platiť úroky, poplatky dohodnuté v Zmluve o úvere, ďalšie poplatky a náklady spojené s úverom a dodržiavať dohodnuté podmienky. Žalovaný bol povinný plniť úver v pravidelných mesačných splátkach vždy k 20.dňu v mesiaci vo výške 23,90 eur. Prvá splátka bola splatná 20.01.2009 a konečná splatnosť úveru bola dohodnutá ku dňu 20.11.2013. Žalovaný sa zaviazal splácať úver podľa článku I. zmluvy o úvere, kde je uvedená výška úveru, úverová sadzba, poplatok za poskytnutie úveru, výška splátok, periodicita splátok, splatnosť prvej splátky, počet splátok, konečná splatnosť úveru, splatnosť úrokov, spôsob splácania, číslo účtu a iné základné podmienky splácania. Žalobca svoju povinnosť zo Zmluvy o úvere spočívajúcu v poskytnutí úveru žalovanému riadne splnil. Žalovaný v dobe uzatvorenia Zmluvy o úvere splatil svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé splátky a spôsob ich započítania sú uvedené v dokumente Prehľad o transakciách na úverovom účte č. XXXXXXXXXXXX. Pri splátke je uvedený dátum započítania splátky, výška splátky a zostatok pohľadávky po zápočte splátky na úhradu pohľadávky. Na druhej strane žalovaný podmienky pre splácanie riadne nedodržiavala a dostal sa so splácaním

do omeškania. Žalobca ho na túto skutočnosť upozorňoval a vyzýval ho na úhradu jeho splatných záväzkov. Žalobca listom zo dňa 23.10.2013 vyzval žalovaného na úhradu dlžných splátok, s ktorými bol v tom čase v omeškaní 763 dní a žalovaného upozornil, že ak nedôjde k zaplateniu, žalobca vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru, čím nastane splatnosť celého úveru. Nakoľko žalovaný dlžnú sumu napriek výzve zo dňa 23.10.2013 nezaplatil, žalobca dňa 14.11.2013 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 13.11.2013 v súlade s bodom 7.6. Všeobecných obchodných podmienok a vyzval žalovaného na zaplatenie pohľadávky. Žalovaný ani po tejto výzve svoj dlh neuhradil. Žalobca eviduje ku dňu 28.11.2013 pohľadávku voči žalovanému vo výške 1.208,56 eur (z toho istina vo výške 937,54 eur, riadne úroky vo výške 251,62 eur, úroky z omeškania vo výške 19,40 eur). Poplatky za správu úveru boli splatné ku koncu mesiaca a dňom ich splatnosti sa stávali súčasťou istiny. Výška poplatku za správu úveru bola dohodnutá vo výške 1,99 eur mesačne. Výška poplatku za správu úveru sa zmenila na základe zmeny Sadzobníka platného od 01.10.2010 na sumu 2,99 eur mesačne. Žalobca zverejnením zo dňa 15.01.2009 určil výšku úrokov z omeškania vo výške 8% ročne. Následne zverejnením zo dňa 01.03.2013 určil (znižil) výšku úrokov z omeškania vo výške 5% ročne.

Žalovaná požiadala o možnosť úhrady dlžnej sumy v splátkach.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a prílohami, písomným vyjadrením žalobcu a jeho prílohami, výpoveďou žalovaného a prednesom právneho zástupcu žalobcu, a zistil nasledovný skutkový stav:

Žalovaná vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 14.01.2016 uviedla, že dlh uznáva v plnej výške, nakoľko jej finančná situácia nedovoľuje dlh zaplatiť naraz, je ochotná splácať v mesačných splátkach po 50 eur.

Zástupca žalobcu na pojednávaní uviedol, že trvá na podanej žalobe, a to vzhľadom na vykonané dokazovanie. Čo sa týka výšky splátok uviedol, že v prípade, že by dlh zaplatila do 3 rokov, nemá námietky na 50 - eurové splátky.

Právny zástupca žalobcu v písomnom podaní zo dňa 07.01.2016 uviedol, že žalovaný uzatvoril dňa 10.12.2008 so žalobcom Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. V súlade so Zmluvou sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému úver vo výške 829,85 eur, a to jednorázovo a bezhotovostne. Žalovaný čerpal úver v plnej výške dňa 10.12.2008. V zmysle Zmluvy sa žalovaný zaviazal zaplatiť žalobcovi za úver dohodnutý úrok vo výške 19,40 % ročne, pričom úroková sadzba bola dohodnutá ako fixná. Splatnosť úrokov bola v Zmluve dohodnutá mesačne, a to vždy k poslednému dňu v mesiaci. V zmysle čl. 5.5.7.1. Obchodných podmienok, si zmluvné strany dohodli, že splatné úroky a poplatky sa dňom ich splatnosti stávajú súčasťou istiny. Úroky sa stávali súčasťou istiny len do dňa 30.09.2011 a od toho dňa boli úroky počítané zvlášť. Žalobca a žalovaný sú v Zmluve dohodli poplatok za poskytnutie úveru vo výške 13,24 eur, poplatok za správu Úveru, a to vo výške 1,99 eur. Poplatok za správu úveru bol splatný vždy ku koncu mesiaca a v zmysle čl.5 bod 5.5.7.1. Obchodných podmienok, sa stal súčasťou istiny. Poplatky sa stávali súčasťou istiny len do dňa 30.09.2011 a od toho dňa boli poplatky počítané zvlášť. Výška poplatku sa menila nasledovne: na základe Sadzobníka platného od 01.10.2010 - 2,99 eur mesačne. V zmysle čl. I - Základných podmienok Zmluvy a čl. 6.3 a 6.5 Obchodných podmienok bol žalovaný povinný z omeškaných splátok zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania, a to vo výške určenej žalobcom zverejnením. V zmysle čl. I Zmluvy, bol žalovaný povinný splácať úver v mesačných splátkach vo výške 23,90 eur, pričom prvá splátka bola splatná dňa 20.01.2009 a posledná dňa 20.11.2013. Splátky boli splatné k 20.dňu v mesiaci. Žalovaný uhradil celkovo sumu vo výške 23,90 eur. V zmysle čl. 5 bod 5.2. Obchodných podmienok, sa jednotlivé úhrady žalovaného započítali v nasledovnom poradí: splatné poplatky a náklady žalobcu súvisiace s úverom, úroky z omeškania, úroky, istina. Úhrady boli v celkovej výške 918,76 eur, úhrady vo výške 13,24 eur boli započítané na spracovateľský poplatok, úhrady vo výške 26,52 eur boli započítané na splatné úroky z omeškania, úhrady vo výške 67,87 eur boli započítané na splatné úroky z omeškania, úhrady vo výške 59,80 eur boli započítané na poplatky, úhrady vo výške 143,28 eur boli započítané na riadne úroky a úhrady vo výške 608,05 eur boli započítané na istinu. Špecifikácia sumy 1.208,56 eur pozostáva z istiny vo výške 937,54 eur, z vyčísleného riadneho úroku vo výške 251,62 eur, z vyčíslených úrokov z omeškania vo výške 19,40 eur. Sumu 937,54 eur vypočítal žalobca nasledovne: 829,85eur (čerpanie) + 489,14 eur (kapitalizované úroky) + 226,60 (kapitalizované poplatky) - 608,05 (úhrady započítané na istinu) = 937,54 eur. Sumu 251,62 eur vypočítal žalobca nasledovne - úroky sa stávali súčasťou istiny len do dňa 30.09.2011 a od tohto dátumu boli

úroky počítané zvlášť do dňa mimoriadnej splatnosti. Úrok bol počítaný sadzbou 19,40% ročne. Suma vo výške 19,40 eur pozostáva z vyčíslených úrokov z omeškania nesplatených do dňa konečnej splatnosti úveru celkom vo výške - 7,31 eur a z vyčíslených úrokov a úrokov z omeškania odo dňa 14.11.2013 do rozhodného dňa 28.11.2013 celkom vo výške - 12,09 eur. Podľa prehľadu úrokových sadzieb bola sadzba úroku z omeškania vo výške 8% ročne do dňa 28.02.2013 a odo dňa 01.03.2013 vo výške 5% ročne. Úhrady vo výške 67,87 eur boli započítané na splatné úroky z omeškania vyčíslené. Suma 87,27 eur (úroky z omeškania bez kapitalizácie) - 67,87 eur (úhrady započítané na splatné úroky z omeškania) = 19,40 eur.

T. T., D..T.. ako banka a žalovaný uzavreli dňa 10.12.2008 Zmluvu o splátkovom úvere č. 0561889946, podľa § 497 až 507 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov. Podľa čl. I zmluvy, predmetom zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru bankou dlžníkovi v sume, mene a za podmienok dohodnutých v tejto zmluve o úvere. Na základe úverovej zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 829,85 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal ako dlžník splácať v mesačných splátkach po 23,90 eur, a to v 59 mesačných splátkach k 20.dňu v kalendárnom mesiaci. Splatnosť 1. splátky istina bola dňa 20.01.2009 a konečná splatnosť úveru dňa 20.11.2013. Úroková sadzba v deň uzatvorenia úverovej zmluvy bola dohodnutá vo výške 19,40% p.a. s tým, že úroková sadzba je fixná do splatnosti. Ročná percentuálna miera nákladov bola uvedená vo výške 27,82%. V zmluve žalovaný ako dlžník vyhlásil, že sa oboznámil so súčasťami úverovej zmluvy, ktorými sú VOP, úverové podmienky, sadzobníka podmienky určené zverejnením, za ktorých sa bankový produkt v zmysle úverovej zmluvy poskytuje, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať. Pre účely úverovej zmluvy sa VOP rozumejú Všeobecné obchodné podmienky vydané bankou, s účinnosťou od 01.08.2002 a Úverovými podmienkami obchodné podmienky banky pre poskytovanie úverov a povolených prečerpaní privátnym klientom a MIKRO podnikateľom, účinné od 01.07.2007.

Podľa čl. II. bod 2 zmluvy, žalovaný ako dlžník vyhlásil, že sa oboznámil so súčasťami Úverovej zmluvy, ktorými sú Všeobecné obchodné podmienky, úverové podmienky, sadzobník a podmienky určené zverejnením, za ktorých sa bankový produkt poskytuje, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať.

Podľa bodu 4. uvedeného článku zmluvy, všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v úverovej zmluve, a ak je k úverovej zmluve dohodnuté poistenie k úveru a súčasťou dokumentu je časť II, tiež bod 4. a 5. V časti II. tohto dokumentu, sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Úverových podmienok VOP, Obchodným zákonníkom a ostatnými právnymi predpismi, a to v tomto poradí.

V bode 5. článku II zmluvy, sa zmluvné strany dohodli, že ich vzájomné právne vzťahy sa budú, podľa § 262 Obchodného zákonníka, spravovať podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka.

Listom zo dňa 23.10.2013, žalobca, ako veriteľ pohľadávky, oznámil žalovanému, že splácanie predmetnej pohľadávky je v omeškaní ku dňu 21.10.2013 vo výške 775,98 eur. Ďalej ho požiadať, aby dlžnú sumu uhradil najneskôr do 15 dní od doručenia tejto výzvy.

V zmysle bodu 1.2 Všeobecných obchodných podmienok (ďalej len „VOP“) tieto VOP upravujú všetky vzťahy vznikajúce medzi bankou a klientom na základe zmlúv uzatvorených v súvislosti s bankovými produktmi, ako aj na vzťahy vznikajúce v súvislosti s konaním, ktorého cieľom je uzavretie zmluvy.

VOP tvoria súčasť akejkoľvek zmluvy uzatvorenej medzi bankou a klientom v súvislosti s príslušným bankovým produktom, bez ohľadu na to, či je príslušný produkt vo VOP upravený (bod 1.3 VOP).

V rozsahu, v akom sa ustanovenia písomnej zmluvy uzatvorenej medzi bankou a klientom v súvislosti s určitým bankovým produktom líšia od ustanovení VOP sú rozhodujúce ustanovenia takejto písomnej zmluvy. Ak ustanovenia VOP týkajúce sa jednotlivých bankových produktov obsahujú odlišnú úpravu ako všeobecná alebo záverečná časť VOP, sú rozhodujúce ustanovenia osobitnej časti VOP (čl. 1 bod 1.4., bod 1.5. VOP).

Podľa bodu 7. VOP tieto ustanovenia VOP upravujú záväzkovo-právne vzťahy medzi bankou a klientom - fyzickou osobou nepodnikateľom, vzniknuté na základe zmluvy o úvere, v ktorej sa banka ako veriteľ zaväzuje, že na požiadanie klienta ako dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej

sumy a klient- fyzická osoba nepodnikateľ ako dlžník sa zaväzuje peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Banka poskytne splátkový úver, t.j. peňažné prostriedky vo výške určenej v zmluve o úvere a po splnení podmienok uvedených v zmluve o úvere a to takým spôsobom, že pripíše peňažné prostriedky v prospech účtu klienta. Vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov sa uskutoční formou splátok klientom (bod 7.2.4 VOP).

Podľa čl. 7 bod 7.3.2. VOP pohľadávku z úveru, ktorá sa skladá z istiny, jej súčasti a príslušenstva spláca klient pravidelnými splátkami, periodicitou dohodnutou v základných podmienkach zmluvy. Banka je oprávnená rozhodnúť o spôsobe splácania úveru pred poskytnutím úveru a kedykoľvek počas trvania úverového vzťahu. Ak ku dňu splatnosti úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a iných nákladov spojených so splátkovým úverom nebude na účte dostatok prostriedkov na ich úhradu klient a banka sa dohodli na tom, že banka je oprávnená uspokojiť splatné úroky vo forme zaťaženia účtu, i keď neexistuje klientova pohľadávka z jeho účtu. Na základe tejto skutočnosti vznikne na účte nepovolené prečerpanie a klient je povinný okamžite vyrovnať toto nepovolené.

Splátka je uhradená včas, ak je pripísaná na účet banky najneskôr v deň splatnosti splátky a banka má možnosť nakladať s poukázanou sumou (čl. 7 bod 7.3.3. VOP).

V zmysle bodu 7.4.4. čl. 4 VOP pokiaľ je klient v omeškaní so splácaním úveru alebo jednotlivých splátok, banka je oprávnená požadovať od klienta okrem úrokov, tiež úroky z omeškania z dlžnej čiastky, pričom dlžná čiastka sa úročí úrokom z omeškania denne od prvého dňa omeškania (vrátane) až do dňa bezprostredne predchádzajúceho dňu splatenia dlžnej čiastky (vrátane).

Podľa čl. 7 bod 7.6.1. VOP ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednanja zo strany klienta alebo:

a) ak je klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré trvá viac ako 10 dní, banka je oprávnená:

a) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy a

klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti,

b) vypovedať zmluvu o úvere, alebo od nej odstúpiť. Účinnosť výpovede banky nastáva

okamžite, bez výpovednej lehoty, dňom jej doručenia klientovi. Odstúpením od zmluvy nezanikajú ani zabezpečovacie zmluvy uzatvorené medzi bankou a klientom, resp. treťou osobou,

c) započítať pohľadávku z úveru banky voči akejkoľvek pohľadávke klienta voči banke,

d) zastaviť poskytnutie alebo čerpanie úveru, a to až do doby, keď pominú skutočnosti, ktoré mali za následok pozastavenie poskytnutia alebo čerpania úveru.

Klient je povinný platiť banke poplatky, za služby poskytované bankou podľa sadzobníka platného v deň uskutočnenia spoplatňovaného úkonu alebo poplatky dohodnuté v zmluve (čl. 16 bod 16.1.1. VOP).

V zmysle preambuly Obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a.s. pre poskytovania Úverov a Povolených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom (ďalej len Obchodné podmienky), úverové podmienky upravujú právne vzťahy medzi bankou a dlžníkom, príp. bankou a garantom, vzniknuté v súvislosti s úverom alebo povoleným prečerpaním. Úverové podmienky sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy a akejkoľvek inej zmluvy, uzatvorenej medzi bankou a dlžníkom, príp. garantom v súvislosti s úverom alebo povoleným prečerpaním. Ak úverové podmienky obsahujú úpravu odlišnú od VOP, má úprava úverových podmienok prednosť pred VOP.

Banka poskytne dlžníkovi alebo v prospech dlžníka úver dohodnutým spôsobom , a to v primeranej lehote po splnení odkladacích podmienok (čl. 1 bod 1.1 Obchodných podmienok).

Podľa čl. 5 bod 5.1 Obchodných podmienok, pohľadávku banky spláca dlžník pravidelnými splátkami, s periodicitou dohodnutou v základných podmienkach zmluvy a) hotovostným alebo bezhotovostným prevodom, b) započítaním pohľadávky banky z akéhokoľvek účtu zriadeného bankou voči pohľadávke banky alebo jej časti z Úverovej zmluvy, c) odpísaním peňažných prostriedkov z účtu pre splácanie vo výške splátky úveru, a to aj bez predloženia platobného rozkazu majiteľom účtu.

Pohľadávku banky dlžník spláca splátkami vo výške splátky, v periodicite a ku dňu splatnosti splátky v zmysle úverovej zmluvy a úverových podmienok spôsobom dohodnutým podľa bodu 5.1. Úverových podmienok, prípadne aj iným spôsobom (čl. 5 bod 5.5.1. Obchodných podmienok).

V zmysle čl. 8 bod 8.1 Obchodných podmienok, prípadmi porušenia sú najmä prípady označené ako prípady porušenia v Úverovej zmluve a nasledujúce prípady: a) omeškanie dlžníka so splateným pohľadávky banky alebo so zaplateným iného peňažného záväzku voči banke o viac ako 3 mesiace, b) omeškanie dlžníka so splácaním akejkoľvek inej pohľadávky banky voči dlžníkovi alebo splnením akéhokoľvek iného záväzku alebo povinnosti voči banke, bez ohľadu na to, či dlžník v tomto záväzku vystupuje ako podnikateľ alebo nie, k) ak dlžník nesplnil alebo porušil podstatné povinnosti alebo zmluvné dojednania dohodnuté v Úverovej zmluve, Úverových podmienkach, VOP alebo zabezpečovacích zmluvách.

Ak dôjde k akémukoľvek prípadu porušenia, banka je oprávnená najmä vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky banky, t.j. požadovať splatenie pohľadávky banky v lehote, ktorú banka určí v Oznámení o mimoriadnej splatnosti, a dlžník je povinný v tejto lehote splatiť pohľadávku banky (čl. 8 bod 8.4 písm. a) Obchodných podmienok).

Podľa záverečných ustanovení Obchodných podmienok všetky zmluvné vzťahy uzatvorené medzi bankou a dlžníkom sa riadia Úverovými podmienkami, ak v nich nie je uvedené inak. Úverovými podmienkami sa nahrádzajú Obchodné podmienky Slovenskej sporiteľne a.s., pre poskytovanie splátkových a kontokorentných úverov a povolených prečerpaní fyzickým osobám nepodnikateľom zo dňa 01.02.2006. Úverové podmienky nadobúdajú účinnosť dňa 01.07.2007.

Písomnosťou zo dňa 14.11.2013 označenou ako Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, žalobca žalovanému oznámil, že v zmysle bodu 7.6.1 VOP Slovenská sporiteľňa, a.s. ku dňu 13.11.2013 vyhlásila mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru, čím sa pohľadávka zo zmluvy o úvere stala splatnou v celom rozsahu. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti predstavuje pohľadávka sumu vo výške 1.197,28 eur. Toto Oznámenie si žalovaná neprebrala.

Podľa § 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (účinného ku dňu uzavretia zmluvy),
a) spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme,
b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom,

Podľa § 4 ods. 1, 2, 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (účinného ku dňu uzavretia zmluvy),

(1) Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí 6) obsahuje najmä

a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,

b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje,

c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom,

e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

f) meno a adresu spotrebiteľa,

g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov,

h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov,

i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad.

(3) Zmluva ďalej obsahuje

- a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6,
- b) sankcie za porušenie zmluvy,
- c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek,
- d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy,
- e) práva spotrebiteľa podľa § 7.

Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (účinného ku dňu uzavretia zmluvy), spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 517 Občianskeho zákonníka (účinného ku dňu uzavretia zmluvy), dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 25 ods. 1, ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Ustanovenia § 10 ods. 2 a 3, § 12, 14, 17 ods. 1 a 2 a § 18 sa od 11. júna 2010 použijú aj na právne vzťahy vzniknuté na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzavretá pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na dobu neurčitú a podľa ktorej sa po nadobudnutí účinnosti tohto zákona poskytuje alebo môže poskytovať spotrebiteľský úver.

Podľa § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis. Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu (Občiansky zákonník).

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že suma, ktorej zaplatenie je predmetom tohto konania, je nárokom zo zmluvy o úvere uzavretej medzi žalobcom ako bankou a žalovaným ako dlžníkom zo dňa 10.12.2008, na základe ktorej, bol žalovanému poskytnutý úver v sume 829,85 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splatiť za v zmluve dojednaných podmienok.

Na uvedený právny vzťah je potrebné aplikovať zákon č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinný v čase uzavretia úverovej zmluvy a vychádzať pritom z ustanovenia § 23a ods. 1, ods. 2, podľa ktorého

spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje. Na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnu a obchodnoprávnu úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka).

Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevylučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah. Právna ochrana spotrebiteľa je jednou z priorit oblastí záujmu nielen práva Európskej únie ale aj nášho

právneho poriadku. Nie je prípustné, aby sa kogentné normy určené na ochranu spotrebiteľa obchádzal zvolením iného zákona, ktorý primárna nie je určený na úpravu či realizáciu spotrebiteľských vzťahov, t.j. vzťahov, ktoré vznikajú pri nákupe tovarov a poskytovaní služieb spotrebiteľom, ktorí nekonajú pri uzatváraní zmluvy v rámci svojej podnikateľskej či inej zárobkovej činnosti. Zvolenie režimu Obchodného zákonníka nie je prípustné v prípadoch tzv. typových spotrebiteľských zmlúv, keď z celého kontextu uzatvorenej zmluvy je zrejmé, že sa uzatvára v zmysle Obchodného zákonníka len preto, aby sa vylúčili právne normy určené na ochranu spotrebiteľa. Nie je ani prípustné, aby dvom spotrebiteľom v porovnateľnej situácii neboli garantované rovnaké právne prostriedky a ochrana len s ohľadom na to, dodávateľ zvolí režim iného zákona. Aj pri zmluvách uzatváraných v zmysle Obchodného zákonníka je potrebné pri realizácii či aplikácii práva postupovať podľa ustanovení o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku či osobitných právnych predpisoch ako napr. zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o ochrane spotrebiteľa.

Na základe vyššie uvedeného súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu.

Ako vyplýva z § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 111 Občianskeho zákonníka zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01.05.2014, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný aj z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Ako je zrejmé zo zmluvy o úvere, konečná splatnosť úveru bola dohodnutá na 119 mesiacov. Začiatok plynutia premlčacej doby je potrebné stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne od ich zročnosti až do okamihu, keď dlžník nesplní niektorú zo splátok. Nepremičanými splátkami tak sú splátky splatné tri roky spätne od podania žaloby, teda splátky splatné po 12.06.2011, žaloba bola podaná dňa 12.06.2014. Keďže v danom prípade bola splatnosť jednotlivých splátok dohodnutá k 20. dňu v mesiaci, nepremičanými splátkami sú tie, ktoré sú splatné odo dňa 20.06.2011, teda prvá nepremičaná splátka je splátka splatná dňa 20.06.2011 a takto je spolu nepremičaných 30 splátok, za rok 2011 sedem splátok, za roky 2012 - 12 splátok, za rok 2013 - 11 splátok, nakoľko konečná splatnosť bola dojednaná na deň 20.11.2013.

Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarcia sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka reguluje aj absolútne obchody.

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

V zmysle VOP klient splácal pohľadávku z úveru, ktorá sa skladala z istiny, jej súčastí a príslušenstva teda súčasťou bol aj poplatok za úver vo výške 1,99 eur mesačne, a to do obdobia 30.09.2011, potom už poplatok 2,99 eur. Splátka istiny a úroku z úveru po odpočítaní poplatku za správu úveru v sume 1,99 eur predstavuje sumu 21,91 eur a po odpočítaní 2,99 eur je splátka úveru 20,91 eur. Keďže žalobca má nárok na 30 nepremičaných splátok, pričom nepremičanými boli splátky, ktorých splatnosť nastala po 20.06.2011, z toho od 20.06.2011 - 20.09.2011 (poplatok 1,99 eur) každá splátka vo výške 21,91 eur (21,91 eur x 4) a od 20.10.2011 - 20.11.2013 (poplatok 2,99 eur) každá splátka vo výške 20,91 eur (20,91 eur x 26), súd vyčíslil pohľadávku na 631,30 eur. Žalovaný uhradil istinu vo výške 918,76 eur.

Z toho vyplýva, že uhradil spolu 41 splátok vo výške 21,91 eur. Úver mal uhradiť 59 splátkami, takže neuhradených ostalo 18 splátok vo výške 20,91 eur. Takto vyčíslil súd pohľadávku na sumu 376,38 eur a čo do zvyšku zamietol.

Čo sa týka poplatku za správu úveru, tak v zmysle zmluvy bol žalovaný ako klient povinný platiť banke poplatok za správu úveru v sume 1,99 eur mesačne a neskôr v sume 2,99 eur.

Ako vyplýva z § 2 písm. e) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy na účely tohto zákona sa rozumie poplatkami akákoľvek platba, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť veriteľovi v súvislosti s poskytovaním úveru, okrem úrokov.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

V zmysle článku 3 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách Zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdného dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C- 240/98 a C- 244/ 98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kedy bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybni podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9.vydání C.H.BECK, str. 1153).

Úverové obdobie, teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ však si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania.

Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 13.11.2013, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určaniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 28.11.2013, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súd v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014.

V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

Vzhľadom na vyššie uvedené, súd žalobcovi nepriznal nárok na úrok z úveru vo výške 19,40% ročne zo sumy 937,54 eur od 29.11.2013 do zaplatenia a v tejto časti žalobu žalobcu zamietol.

Pokiaľ ide o poplatky za vedenie úverového účtu v sume 59,80 eur, súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť nasledovné:

V zmysle § 37 ods. 21 zákona NR SR č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o bankách“) banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka, osobitného zákona alebo osobitnú službu, ktorá nie je podmienkou úverového vzťahu a ktorej podmienkou poskytnutia je písomný súhlas spotrebiteľa.

Zákaz podľa ustanovenia § 37 ods. 21 sa prvýkrát uplatní na úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je

vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu, splatnú po 9. júni 2013 (§ 122s ods. 4 Zákona o bankách).

Z vyššie citovanej úpravy obsiahnutej v Zákone o bankách vyplýva, že účinnosťou novely č. 132/2013 od 10.06.2013 priamo zákon zakazuje bankám požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za správu úverových účtov. Možno konštatovať, že predmetná novelizácia bola akýmsi vyvrcholením v podobe zákonnej úpravy zákazu žiadania poplatkov za správu úverových účtov ako účtov, ktoré vznikajú na základe úverového vzťahu, ale ľuďom nič neprinášajú a sú dôležité iba pre finančné inštitúcie.

V danej právnej veci sa jedná o poplatky, ktorý sa stali splatnými pred uvedenou novelou zákona o bankách. Súd však predmetné dojednania o poplatku za vedenie úverového účtu podrobil súdnej kontrole v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a predmetné dojednanie súd vyhodnotil ako neprijateľnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalovaní boli povinní platiť žalobcovi ako veriteľovi za to, že tento pre svoju vlastnú potrebu vykonával akúsi správu úverového účtu, teda sledoval prijatie splátok, prípadné omeškania alebo iné pohyby na účte. Súd má za to, že keď žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver, bolo len v jeho kompetencii, ako sa rozhodne predmetný úver spravovať, no je neprípustné, aby náklady s takouto činnosťou znášal žalovaný ako spotrebiteľ, za poskytnutie úveru, resp. konkrétnej finančnej čiastky zaplatili žalobcovi ako veriteľovi odplatu vo forme úroku z úveru, preto na žalovaného nemožno prenášať úhradu takýchto nákladov. Na základe uvedeného súd nárok žalobcu na zaplatenie poplatku za správu úveru uplatneného žalobou v tejto časti zamietol.

Aj napriek tomu, že úverová zmluva je absolútny obchod a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka.

Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 1.1.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

Nakoľko súd nárok žalobcu na zaplatenie poplatku za správu úveru uplatneného žalobou v tejto časti zamietol, pokrátal súdom priznanú sumu vo výške 376,38 eur o sumu 59,80 eur, ktorá bola z úhrad vykonaných žalovaným, započítaná na poplatky, a preto priznal žalobcovi sumu 316,58 eur.

Keďže žalovaný sa splnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, zaviazal ho súd zaplatiť úrok z omeškania vo výške 5% ročne, ktorá výška je v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ako aj nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ale len zo súdom priznanej sumy 297,18 eur (istina 316,58 eur pokrátaná o úroky z omeškania vo výške 19,40 eur) od 29.11.2013 do zaplatenia a čo do zvyšku zamietol.

Súd dodáva, že rozdiel medzi sumou priznanou a sumou, z ktorej je žalovaný povinný zaplatiť úrok z omeškania je vo výške 19,40 eur. Táto suma pozostáva z vyčíslených úrokov z omeškania nesplatených do dňa mimoriadnej splatnosti úveru celkom vo výške -7,31 eur a z vyčíslených úrokov z omeškania odo dňa 14.11.2013 do rozhodného dňa 28.11.2013 celkom vo výške - 12,09 eur.

Podľa § 137 Občianskeho súdneho poriadku trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku druhá veta súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Súd vzhľadom na osobné, rodinné a majetkové pomery žalovanej, povolil jej zaplatiť peňažné plnenie, na zaplatenie ktorého bola v rozsudku zviazaná, v mesačných splátkach v sume a za podmienok uvedených vo výroku tohto rozsudku. Žalovaný žiadala zaplatiť dlh v splátkach, a to vo výške 50 eur mesačne, súd preto povolil výšku uvedenej splátky, nakoľko dlh bude splácaný len zhruba 8 mesiacov a navyše, právny zástupca žalobcu súhlasil so splátkami v tejto výške.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca mal úspech v časti, v ktorej súd žalobu vyhovel, čo predstavuje 31 % a žalovaný v časti, ktorej súd žalobu zamietol, čo predstavuje 69 %, a takto po odpočítaní úspechu žalovaného od úspechu žalobcu, vzniklo žalovanému ako úspešnejšiemu účastníkovi konania právo na náhradu trov konania. Výsledný úspech, ktorý vznikol, pripadal žalovanej, a to vo výške 38%.

Keďže žalovanej žiadne preukázateľné trovy nevznikli a ani zo spisu nevyplynuli, súd rozhodol tak, že nepriznal náhradu trov žiadnemu z účastníkov.

Vzhľadom na uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.